

ΛΟΓΟΣ ΛΓ΄: Επιστολή προς τον Αντάσεβ περί ταφιών (Άγιος Μάξιμος ο Γραικός)

/ [Πεμπτούσία](#)

ΛΟΓΟΣ ΛΓ΄

Επιστολή προς τον Αντάσεβ [1] περί ταφιών [2].

Δέσποτά μου, αγαπημένε δούλε του Χριστού και άνθρωπε του Θεού, Αλέξιε, όσιε πάτερ και αγαπημένε μου εν Χριστώ και Κυρίω ημών, αδελφέ.

Σου εύχομαι να έχεις πάντοτε υγεία και χαρά. Να σε ανταμείψει ο Κύριος για την πνευματική αγάπη σου, διότι τιμάς με κάθε τρόπο εμένα τον πτωχό, όπως έμαθα από την επιστολή σου, την γεμάτη αγάπη και αλήθεια, που μιμείται τον Χριστό. Επίσης μίλησε λεπτομερώς και ο υπηρέτης σου Ανδρέας Σεμιόνωφ για την γεμάτη ζήλο προσπάθειά σου να με βοηθήσεις.

Πως μπορώ να σου ανταποδώσω την τόσο μεγάλη ευμένεια προς το πρόσωπό μου; Είσαι αληθινός μαθητής του Χριστού και υπάκουος οπαδός του Παύλου, που λέγει:

«Εν γαρ Χριστώ Ιησού διά του ευαγγελίου εγώ υμάς εγέννησα. Παρακαλώ ούν υμάς, μιμηταί μου γίνεσθε» [3]. Γι' αυτό και ο Χριστός θα σε κάνει κληρονόμο της ουράνιας βασιλείας Του, όπως και τον Παύλο. Κύριε Ιησού Χριστέ, μην αγνοήσεις την ευσπλαγχνία και την ευμένειά του προς κάθε πικραμένο και αναξιοπαθούντα! Αμήν!

Εγώ, πάτερ, σύμφωνα με την επιστολή, σου ετοίμασα κατά την διαταγή σου ένα τετράδιο, στο οποίο προσθέτω επίσης μία δεκάδα άλλων τετραδίων, που τα στέλνω στον κύριό μας σεβασμιώτατο μητροπολίτη και σε σένα. Δεν είναι, κατά την γνώμη μου, καθόλου άσχημα κείμενα· περιλαμβάνουν την διδαχή για την διόρθωση των ηθών, αλλά αποτελούν και ένα ισχυρό όπλο κατά της αιρέσεως των Λατίνων, κατά της ασεβούς επιμονής των Ιουδαίων και, τέλος, κατά της ελληνικής πλάνης της αστρολογίας. Όσοι τα διαβάσουν προσεκτικά, με νηφαλιότητα, όρεξη, πίστη και αγάπη, απορρίπτον-τας την υψηλοφροσύνη, τους εγωισμούς, τις παιδαριώδεις ελπίδες και την υπερηφάνεια των Κορινθίων, θα τα βρουν σε αρκετό βαθμό πλήρη σοφίας, πνευματικού νοήματος και δυνάμεως. Όλα αυτά δεν τα λέγω για σας, μην με αφήνετε, Κύριε, να είμαι τόσο ανόητος, αφού γνωρίζω ότι είσαι πλήρης όλων των πνευματικών αρετών, αλλά για ορισμένους άλλους. Σε παρακαλώ, να διαβάσεις και εσύ αυτήν την σεμνή επιστολή μου, την οποία έγραψα πρόχειρα στον σεβασμιώτατο, και από αυτήν θα καταλάβεις όλη την αλήθεια και όλο το ψέμα αυτών που με συκοφάντησαν, των οποίων μόνο ο Θεός είναι Κριτής,

και ας μην το θέσει ο Κύριος εναντίον τους ως αμάρτημα. Το τετράδιο, που περιέχει 27 κεφάλαια, το έγραψα με μεγάλη σκέψη για τον σεβασμιώτατο.

Να ξέρεις, κύριέ μου, ότι όπως ο μητροπολίτης σκέπτεται για τις ταφίες, έτσι και εγώ ντρέπομαι, όταν βλέπω τους ορθοδόξους με ξυρισμένα κεφάλια και αναστενάζω από τα βάθη της καρδιάς μου, διότι οι χριστιανοί μιμούνται εκείνους που μισούν τους χριστιανούς, δηλαδή τους Τούρκους, και όχι μόνο με ταφίες, αλλά και με μπότες τουρκικού τύπου, ώστε μόνο από το σταυροκόπημά τους, μπορείς να καταλάβεις ότι αυτοί είναι χριστιανοί. Οι ομοεθνείς μου Έλληνες εδώ και πολλά χρόνια ζούν υπό τον τουρκικό ζυγό, και εμείς ζούμε ανάμεσά τους, αλλά αυτήν την συνήθεια δεν την έχουμε. Φοβούμαι, πάτερ Αλέξιε, ότι μάλλον τους αρέσουν τα τουρκικά σαρίκια. Αυτό είναι πολύ κακό, Αλέξιε, και τελείως ξένο για τους ορθοδόξους, αφού αυτή η βδελυρή και αισχρή συνήθεια δεν είναι καθόλου θεάρεστη.

Πρέπει να απαγορευτεί με αυστηρό κανόνα σε όλους γενικώς αυτή η αταξία, και ιδιαίτερα στους τεχνίτες που τις κατασκευάζουν. Και αν παρακούσουν κάποιιοι, να απαγορευτεί στους ιερείς των ενοριών να κοινωνούν αυτούς και τις οικογένειές τους και να μην τους αφήνουν να μούν στην εκκλησία. Και πρέπει να δοθεί αυστηρή διαταγή στους Αρμένιους και άλλους ξένους να μην εισάγουν αυτό το εμπόρευμα στην Ρωσία, και αν κάποιος το φέρει, να τον μαστιγώνουν δημοσίως

στην αγορά και να κατάσχεται. Για όνομα του Θεού, μην αμελήσετε, αλλά να δράξετε την ευκαιρία με την βοήθεια του Θεού, τον αποστολικό ζήλο και την εξουσία. «Και ιδών Φινεές υιός Ελεάζαρ υιού Ααρών του ιερέως εξανέστη εκ μέσου της συναγωγής και λαβών σειρομάστην εν τη χειρί εισήλθεν οπίσω του ανθρώπου του Ισραηλίτου εις την κάμινον και απεκέντησεν αμφοτέρους, τον τε άνθρωπον τον Ισραηλίτην και την γυναίκα διά της μήτρας αυτής» [4] κατά την ώρα του πιο αισχρού εγκλήματός τους. Ας πάρουμε και εμείς την ρομφαία του πνεύματος, που είναι ο λόγος του Θεού, και ας οπλισθούμε με τον ζήλο του Φινεές και του Ηλία, για να ευχαριστήσουμε τον Κύριο. Δεν σώπασε ο Παύλος μπροστά στον μάγο Ελύμα, που προσπαθούσε να αποτρέψει από αυτόν τον ανθύπατο Σέργιο, διαστρέφοντας τα λόγια του, αλλά του το απαγόρευσε αυστηρώς με την αποστολική εξουσία του και του αφαίρεσε την όραση [5]. Έτσι και εμείς θα απαγορεύσουμε σε όλους, όχι μόνο να παράγουν αυτά τα ενδύματα, αλλά και να τα φορούν, όποιοι και αν είναι. Ας μη φοβηθούμε αυτούς που σκοτώνουν το σώμα, αφού δεν μπορούν να σκοτώσουν την ψυχή [6]. Όμως πριν το απαγορεύσουμε, ας στραφούμε προς αυτούς με την πειθώ, παρακαλώντας τους με αγάπη και όχι με κακολογία και μίσος, επειδή «δούλον Κυρίου ου δει μάχεσθαι, αλλ' ήπιον είναι προς πάντας» [7].

Μετά την πρώτη και την δεύτερη νουθεσία [8] θα τους πούμε το εξής. Να ξέρετε ότι, αν δεν υπακούσετε στον λόγο του Θεού και εμένα, τον πατέρα σας, από εδώ και πέρα όποιος και να έλθει σε εμένα με την ταφία για την ευλογία μου, δεν θα ακούσει ούτε θα δει από εμένα την ευλογία. Ο,τι δεν επιδοκιμάζει και δεν δέχεται η Αγία Γραφή, δεν το επιδοκιμάζω ούτε εγώ. Η νομίζετε ότι μάταια μίλησε η Αγία Γραφή για τους Ισραηλίτες, που παρέβηκαν τις εντολές του Θεού: «Και εμίγησαν εν τοις έθνεσι και έμαθον τα έργα αυτών» [9]. Αλλά είπα αρκετά γι' αυτά.

Εμένα όμως, για όνομα του Θεού, σας ορκίζω στον Ιησού Χριστό, μην με αφήσετε χωρίς κοινωνία. Δεν παρακάλεσα για την κρίση, κύριέ μου, αλλά για το έλεος. Ελεήστε με, για να λάβετε και εσείς οι ίδιοι από τον Σωτήρα την ίδια χάρη· «η γαρ κρίσις ανέλεος τω μη ποιήσαντι έλεος» [10].

Επίσης, σας παρακαλώ, για όνομα του Θεού, να μου στείλετε για λίγο το βιβλίο του Γρηγορίου του Θεολόγου στα ελληνικά με σχόλια. Στείλτε το, για όνομα του Θεού. Τον Ανδρέα, τον πιστό υπηρέτη σας, θα τον αφήσετε στην ένδεια, αν ο Θεός δεν σας μιλήσει στην καρδιά σας. Δεν έχω ούτε ευπρεπές ελληνικό καλιμαύχι· στείλτε μου και αυτό, για όνομα του Θεού.

Υποκλίνομαι σε σας, τους άρχοντές μου, με μεγάλη μετάνοια. Τον τίμιο ιεροδιάκονο Βασσιανό, τον σκευοφύλακα, φιλώ και ασπάζομαι με όλη την ψυχή μου. Το δώρο του το έλαβα, όπως πρέπει. Ας του το ανταποδώσει ο Σωτήρας.

Παραπομπές:

1. Ο Αλέξιος Αντάσεβ υπήρξε σημαντικός εκκλησιαστικός αξιωματούχος της αυλής του τσάρου, και φίλος του Μαξίμου.
2. Είδος τουρκικών καπέλων.
3. Α΄ Κορ. 4, 16.
4. Αριθμ. 25, 7-8.
5. Πραξ. 13, 6-12.
6. Πρβλ. Ματθ. 10,28.
7. Β΄ Τιμ. 2, 24.
8. Πρβλ. Τιτ. 3,10.
9. Ψαλμ. 105, 35.
10. Ιακ. 2, 13.